

Uchwała Nr XXXVII/387/2014
Rady Gminy Czarna
z dnia 8 maja 2014r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020

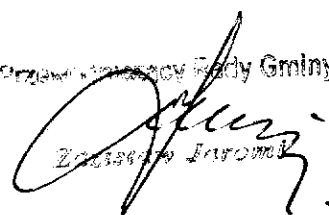
Na podstawie art.18 ust.1 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 późn. zm.) oraz art. 6 ust 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.) Rada Gminy w Czarnej uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 –2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czarna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Juroniak

**RADA GMINY
w CZARNEJ
37-125 Czarna
powiat Łańcut**

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXVII/387/2014
Rady Gminy Czarna
z dnia 8 maja 2014r

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2014 – 2020**

I. WSTĘP

Przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu psychicznym lub fizycznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą /art.2 pkt.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie/.

Przemoc domowa jest przestępstwem znanym art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.) jako przestępstwo znęcania się nad rodziną. Według tego przepisu: „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (§ 1). Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 (§ 2). W przypadku zaś, gdy następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12 (§ 3).

Przemoc wobec najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu, tj. organy ścigania są zobowiązane do wszczęcia postępowania karnego, jeśli istnieje uzasadnione podejrzenie, że doszło do przestępstwa.

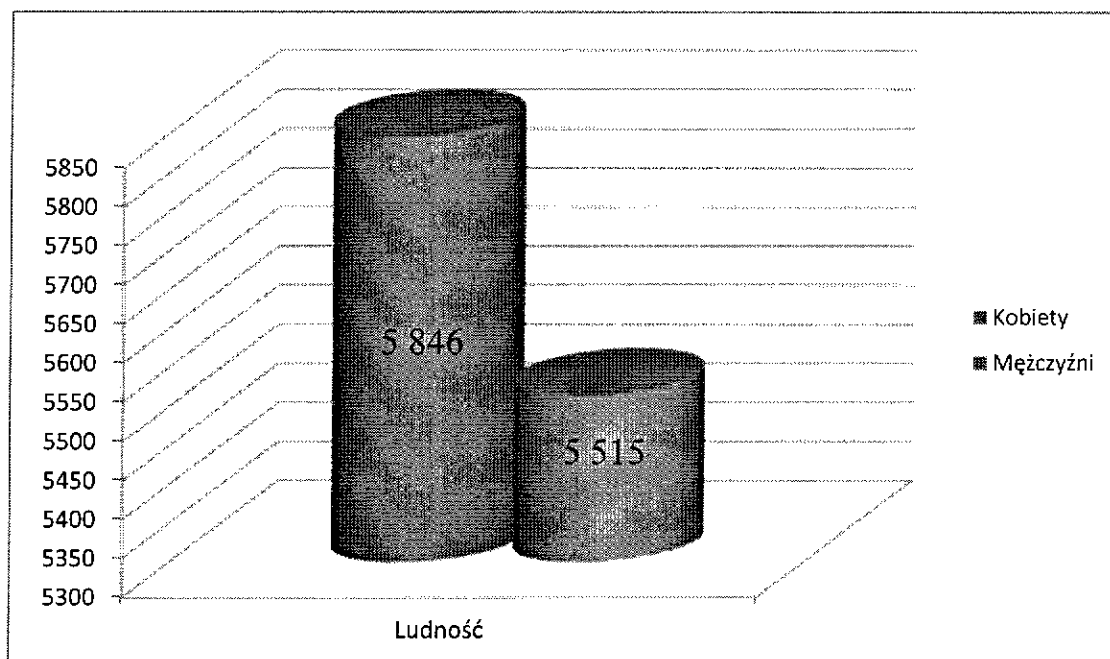
Działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie są prowadzone na podstawie:

1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
2. Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm.),
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz.1493 ze zm.),
4. Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.)

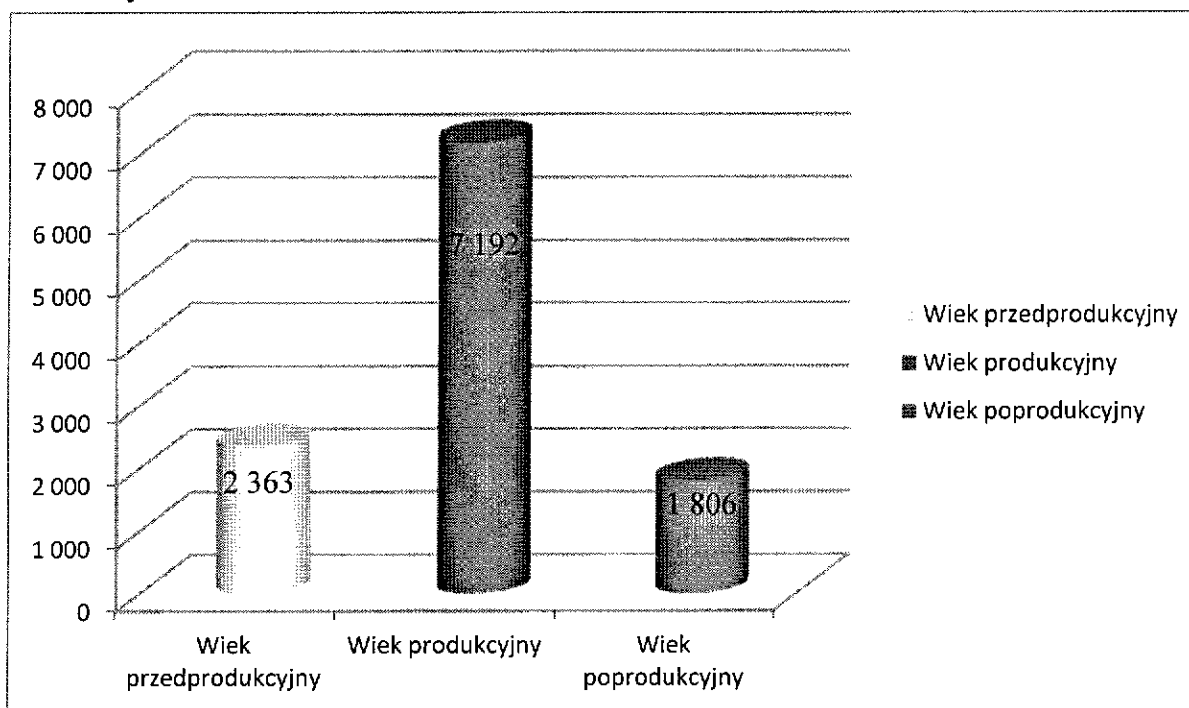
II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE CZARNA

1. Z danych ewidencji ludności /stan na 31.12.2013r./ wynika, że na terenie Gminy Czarna zamieszkuje 11.361 mieszkańców, z czego 5.846 stanowią kobiety, a 5.515 mężczyźni. Wg danych Urzędu Stanu Cywilnego w Czarnej w 2013 roku przyrost naturalny za 2013 to: 38 / urodzenia żywe:132, zgony: 94/. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym /0-17 lat/ to:2.363,w wieku produkcyjnym to: 7192 ,zaś w wieku poprodukcyjnym to:1.806 osób.
2. Szczegółowe dane dotyczące liczby ludności oraz struktury wiekowej przedstawiają poniższe wykresy:

Wykres Nr 1.

Wykres Nr 2.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Czarnej.

3. Według danych przedstawionych w wykresach 63 % mieszkańców Gminy Czarna to osoby w wieku produkcyjnym, 16 % osoby w wieku poprodukcyjnym, zaś 21 % to osoby w wieku przedprodukcyjnym (dzieci i młodzież).
4. Z danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Łańcucie (informacja z dnia 30.01.2013r.) wynika, że interwencje policji w przypadkach, gdzie dochodzi do przemocy w rodzinie pozostają od kilku lat na podobnym poziomie (dane za lata 2012-2013).

5. Zakres interwencji domowej przedstawia tabela Nr 1

Tabela Nr 1.

Interwencje domowe	Liczba interwencji w roku	
	2012	2013
Lata		
Przemoc w rodzinie	139	132
Procedura „Niebieskiej karty	7	6
Liczba ofiar przemocy domowej	13	7
Liczba sprawców przemoc	7	6
Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu	6	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Łańcucie.

- Analizując dane statystyczne przedstawione w informacji Komendy Powiatowej Policji w Łańcucie zauważa się, że zdecydowana większość sprawców przemocy domowej działała pod wpływem alkoholu. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia tabela.
- Z danych udostępnionych przez Sąd Rejonowy w Łańcucie wynika, że w 2013 roku na terenie Gminy Czarna z powodu występowania przemocy w rodzinie nadzorem kuratora zostały objęte 3 poszkodowane rodziny /w tym 5 osób małoletnich/ oraz 6 sprawców przemocy.
- Przystępując do opracowywania gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zwrócono się także o informację dot: skali przemocy w rodzinach uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Czarna. Zebrane informacje przedstawia tabela nr 2:

Tabela Nr 2.

Rodzaj przemocy	Szacunkowa liczba uczniów, u których zaobserwowano oznaki doznawania przemocy	Liczba rodzin	Szacunkowa liczba uczniów, u których przypuszcza się, że mogą doświadczyć przemocy	Liczba rodzin
Fizyczna	0	0	1	1
Psychiczna	4	1	3	2
Seksualna	0	0	0	0
Zaniedbywanie	12	10	9	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych szkół z terenu Gminy Czarna.

9. Analizując informacje przygotowane przez dyrektorów szkół z terenu Gminy Czarna można stwierdzić, że 25 uczniów doświadcza bądź przypuszcza się, że doświadcza różnego rodzaju przemocy. W przypadku uczniów najczęściej jest to sytuacja zaniedbywania dziecka, czyli niezabezpieczania elementarnych potrzeb dziecka przez rodziców lub opiekunów (21 osób, 16 rodzin) oraz przemoc psychiczna /7 uczniów, 3 rodziny/ i przemoc fizyczna (1 uczeń, 1 rodzina). Nie zaobserwowano i nie przypuszcza się, aby uczniowie byli ofiarami przemocy seksualnej.
10. W rejestrach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej znajdują się informacje o 15 osobach zgłoszonych w ciągu ostatnich dwóch lat (2009-2010) przez rodziny, ośrodek pomocy społecznej lub komisariat policji w celu rozpoczęcia procedury leczenia uzależnienia od alkoholu.
11. Analizując wnioski dotyczące leczenia odwykowego i przyczyn wystąpienia z takim wnioskiem do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych można stwierdzić, że w 90 % tych spraw znajdują się informacje dotyczące wszczynania awantur, wyzwisk, wyrzucania z domu innych członków rodziny, a nawet używania siły fizycznej.

III. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

1. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w każdej gminie winien powstać i funkcjonować zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołany przez wójta, burmistrza lub prezydenta.
2. Zespół interdyscyplinarny powinien być elementem tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego - w obszarze gminy.
3. Zespół interdyscyplinarny to grupa ludzi, specjalistów z różnych dziedzin, zajmująca się rozwiązaniem konkretnego problemu przy wykorzystaniu zasobów będących w dyspozycji każdego z członków. Członkami zespołu mogą być przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi i prokuratorzy jak również przedstawiciele podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.
4. Zadaniem zespołu w szczególności jest:
 1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. Zespół Interdyscyplinarny w Czarnej został powołany na podstawie Uchwały Nr VIII/81/2011 Rady Gminy Czarna z dnia 7 lipca 2011r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania oraz Zarządzenia Nr 80/2011 Wójta Gminy Czarna z dnia 20 października 2011r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy.

IV. PROGRAM

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

I. Monitorowanie i diagnozowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Czarna.

- 1. Działanie 1:** Rejestrowanie przypadków przemocy domowej.
- 2. Działanie 2:** Sporządzanie rocznego sprawozdania na temat zarejestrowanych przypadków przemocy w oparciu o prowadzoną dokumentację.
- 3. Podmiot odpowiedzialny:** wszyscy realizatorzy programu
- 4. Wskaźniki osiągnięcia celu:**
 1. dane uzyskane od realizatorów programu pozwalające na oszacowanie skali zjawiska przemocy na terenie gminy;
 2. ilość zarejestrowanych przypadków przemocy w rodzinie w ciągu roku

II. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy.

- 1. Działanie 1:** Dostarczanie informacji mieszkańcom gminy o służbach, instytucjach i organizacjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.
- 2. Działanie 2:** Propagowanie informacji o kompetencjach i zadaniach realizowanych przez podmioty działające na rzecz rodzin zagrożonych lub dotkniętych przemocą.
- 3. Działanie 3:** Edukacja i profilaktyka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 4. Działanie 4:** Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy.
- 5. Działanie 5:** Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców; szczególnie w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych przemocą.
- 6. Podmiot odpowiedzialny:** wszyscy realizatorzy programu.
- 7. Wskaźniki osiągnięcia celu:**
 1. liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych;
 2. liczba szkół, w których prowadzono programy profilaktyczne

III. Prowadzenie skutecznych działań wobec rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie

1. **Działanie 1:** Podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym lub zagrożonym przemocą.
2. **Działanie 2:** Przerwanie zjawiska przemocy i ochrona przed dalszym krzywdzeniem.
3. **Działanie 3:** Realizacja procedury Niebieskiej Karty.
4. **Działanie 4:** Zapewnienie pomocy informacyjnej i wsparcia emocjonalnego.
5. **Działanie 5:** Udzielanie przez gminny ośrodek pomocy społecznej rodzinom dotkniętym przemocą wsparcia w postaci pracy socjalnej, pomocy finansowej oraz pomocy rzeczowej.
6. **Działanie 6:** Edukacja osób doświadczających przemocy w rodzinie w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.
7. **Podmiot odpowiedzialny: wszyscy realizatorzy programu.**
8. **Wskaźniki osiągnięcia celu:**
 1. liczba spraw rozpatrzonych przez zespół interdyscyplinarny;
 2. liczba wypełnionych Niebieskich Kart i liczba rodzin objętych tą procedurą;
 3. liczba osób objętych szkoleniami;
 4. liczba materiałów edukacyjnych zakupionych dla osób pracujących w obszarze przemocy w rodzinie

IV. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

1. **Działanie 1:** Szybka identyfikacja przypadków przemocy w rodzinie.
2. **Działanie 2:** Udzielenie pomocy i wsparcia w miejscu zamieszkania ofiar przemocy.
3. **Działanie 3:** Udzielanie informacji dotyczących miejsc udzielających pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
4. **Działanie 4:** Udzielanie pomocy przez pracowników socjalnych; finansowej, rzeczowej oraz pomocy w formie pracy socjalnej.
5. **Podmiot odpowiedzialny: wszyscy realizatorzy programu.**
6. **Wskaźniki osiągnięcia celu:**

1. liczba wykrytych przypadków przemocy w rodzinie oraz krzywdzenia dzieci;
2. liczba osób korzystających z pomocy specjalistów (w tym: praca socjalna).

V. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

1. **Działanie 1:** Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
2. **Działanie 2:** Przeprowadzanie rozmów z osobami stosującymi przemoc.
3. **Podmiot odpowiedzialny:** wszyscy realizatorzy programu.
4. **Wskaźniki osiągnięcia celu:**
 1. liczba podjętych działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
 2. liczba osób biorących udział w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych.

V. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

1. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 -2020 rozpocznie się od przyjęcia Uchwały Rady Gminy w Czarnej w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014- 2020.

2. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
3. Przedstawiciele służb, instytucji i organizacji pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź doświadczającymi przemocy, w szczególności: pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele i pedagodzy szkolni, pracownicy służby zdrowia,
4. Członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, członkowie zespołu interdyscyplinarnego.

3. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej,
2. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy,

4. PARTNERZY PROGRAMU

1. Urząd Gminy Czarna,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej,
3. Komisariat Policji w Czarnej,
4. Placówki Opieki Zdrowotnej,
5. Szkoły i Zespoły Szkół Gminy Czarna,
6. Parafie Rzym. Kat. na terenie Gminy Czarna,

7. Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Czarnej

5. PROGNOZOWANE EFEKTY

1. Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
2. Zmniejszenie liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Pogłębienie wiedzy mieszkańców Gminy Czarna na temat problemu przemocy, możliwości pomocy oraz działań wobec sprawców przemocy.
4. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie; zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.

6. TERMIN REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY PRZEMOCY W RODZINIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowany będzie w latach 2014-2020.

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania określone w gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Gminy Czarna. Środki finansowe pochodzące będą głównie z budżetu samorządu gminnego oraz z budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych, z budżetu państwa na finansowanie realizacji zadań zleconych, z funduszy europejskich oraz z innych programów.

8. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

1. Koordynatorem działań związanych z realizacją Programu zostanie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej.
2. Bazą informacji będą dane zebrane przez Zespół Interdyscyplinarny w Czarnej oraz informacje uzyskane od służb, instytucji i organizacji.
3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie ewaluowany poprzez systematyczną sprawozdawczość. Roczne sprawozdanie z realizacji niniejszego Programu składać będzie Wójtowi Gminy Czarna Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego do dnia 31 marca następnego roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Zdzisław Jaroma